

Nie będziesz miał bogów...

Rok XIV, nr 1 (30) 2015

medytacja

Ewangeliczną przypowieść o talentach można rozpatrywać pod wieloma aspektami: teologicznym, moralnym, z punktu widzenia historycznego, literackiego itp. Nas interesować ona będzie w aspekcie „finansowym”. Inaczej mówiąc, spróbujemy dać odpowiedź na pytanie, w jaki sposób jej autor posługuje się przykładami związanymi z pieniędzmi, aby ukazać ważne dla życia człowieka prawdy duchowe.

Autor pierwszej Ewangelii – św. Mateusz-Lewi – był celnikiem galilejskim, czyli urzędnikiem podatkowym, pracującym w Kafarnaum. Do jego obowiązków należało pobieranie cła i podatków za przejazd i przewóz towarów przez jezioro Genezaret. Jako celnik był zniechęcony przez rodaków, ponieważ ściągał pieniądze na rzecz okupantów. Celnicy znani byli z tego, że nieuczciwie czerpali korzyści z zajmowanego stanowiska, dlatego nigdy nie darzono ich sympatią. A jednak Pan Jezus okazywał celnikom dużo życzliwości: odwiedzał ich, a nawet z nimi jadł. Nie oznacza to jednak, że pochwalał ich nieuczciwe postępowanie. Mówił: „Nie potrzebują lekarza zdrowi, lecz ci, którzy się źle mają (...). Bo nie przyszedłem powoływać sprawiedliwych, ale grzeszników” (Mt 9,12-13). Największego jednak zaszczytu doznali celnicy, kiedy jednego z nich Pan Jezus powołał do grona Apostołów.

Mateusz z racji zawodu był dobrym znawcą ówczesnych stosunków monetarnych. Stąd w swojej redakcji Ewangelii umieścił wiele przypowieści dotyczących bezpośrednio tematyki monetarnej. Na temat każdej z nich można by długo rozważać, my zajmiemy się tylko jedną: przypowieścią o talentach.

Przypowieść o talentach (Mt 25, 14-30) – jak wszystkie biblijne przypowieści – ma wiele znaczeń. W odniesieniu do świata materialnego jest to opowieść o kapitale, inwestycji, przedsiębiorczości i właściwym używaniu bogactwa i środków gospodarczych. Słowo „talent” oznacza w tym podejściu do przypowieści miarę wagi wynoszącą od 26 do 36 kg, w zależności od czasu i miejsca, gdzie używano tej jednostki. Wartość talentu zależała również od kruszcu, ponieważ talent miał zastosowanie przy ważeniu złota, srebra lub miedzi. Zdaniem egzegetów, w czasach Jezusa jeden talent wart był 60 min, mina zaś stanowiła równowartość stu dniówek robotnika. „Jednemu dał pięć talentów, drugiemu dwa, trzeciemu jeden, każdemu według jego zdolności...” W każdym przypadku jest to suma ogromna i świadcząca niewątpliwie o ogromnym zaufaniu, jakim właściciel obdarzył swoich poddanych. W przypowieści pieniądze się inwestuje i zarabia na tym albo składa się je jako lokatę do banku. Inwestowanie, zarabianie, składanie na procent nie spotyka się z naganą, przeciwnie, przypowieść je pochwała. Jednak przedsiębiorczość i pomnażania majątku nie jest myślą główną tej przypowieści.

W szerszym znaczeniu pojęcie talent odnosi się do wszystkich darów, jakie Bóg nam dał dla naszego użytku. Chodzi tu o dary naturalne, duchowe i materialne. Zaliczają się do nich i nasza natura, i dane nam środki – zdrowie, inteligencja i wykształcenie, pieniądze, mienie szanse. Współcześnie, mówiąc o talentach, rzadko myślimy o wartościach materialnych, najczęściej chodzi nam o pewne zdolności człowieka. Pierwotne znaczenie słowa talent

Panie, oto Twoje talenty...

medytacja

oraz uświadomienie sobie wartości materialnej daru powierzonego sługom powinny nas skłonić do spojrzenia „bankowym” okiem na inwestycję, którą uczynił Bóg, powierzając nam talenty. I nie chodzi o przeliczenie na euro naszych talentów muzycznych, poetyckich, organizacyjnych itd. Chodzi o to, byśmy dostrzegli rozmach Bożej inwestycji, Jego wielkie zaufanie do nas i konieczność zaangażowania wszystkich naszych sił, by pozostawionych nam talentów nie zmarnować, by okazać się ich godnymi.

Jan Paweł II podczas spotkania z twórcami kultury i artystami w czerwcu 1991 roku w Warszawie, mówił, że „u podstaw każdego z wielu zróżnicowanych talentów, każdy z nas, każdy bez wyjątku, (...) dysponuje nade wszystko jednym: uniwersalnym talentem, którym jest nasze człowieczeństwo, nasze ludzkie *być*. (...) Ten zaś talent pomnaża się *przez bezinteresowny dar z siebie samego*, czyli przez miłość Boga i bliźnich.” **Bycie w pełni człowiekiem oznacza wzbogacenie siebie i obdarowywanie innych.** Pan Bóg nie będzie rozliczał nas z różnych zdolności, ale z tego, w jaki sposób zostały one wykorzystane dla „pomnażania” Królestwa Bożego w duszach. Będzie patrzył na nasze zaangażowanie, wysiłek włożony w czynny miłości i w modlitwę. Co ja robię z samym sobą? Czy jestem darem dla innych? – to jedne z ważniejszych pytań, jakie wypływają z tej przypowieści.

Zwróćmy jeszcze uwagę na ostatniego sługę. Przyszedł on do pana po jego powrocie, by rozliczyć się z tego, co otrzymał. Z pewnością wiedział, że jego poprzednikom

udało się odnieść sukces: jednym mniejszy, innym większy... Swoją rozmowę zaczął więc od tłumaczenia się i w dodatku za całe niepowodzenie obwinił gospodarza. Gospodarz nie zaprzeczył zarzutom, wręcz przeciwnie, potwierdził je. A mimo to ukarał sługę, bo ten nie wykonał polecenia, bo umiał tylko narzekać i zrzucać na innych winę za swoje porażki. Gospodarzowi nie chodziło o to, by przyniósł duży zysk. On zganił go za bierność, za brak inicjatywy. Lubimy czasem porównywać się z innymi i jeszcze uważać nad tym, że niekorzystnie wypada nasz „kapitał początkowy” – inni otrzymali więcej. Jednak zawsze mamy coś, nawet jeśli w porównaniu z innymi jest to niewiele, i zawsze możemy to pomnożyć. Bóg dobrze porozdawał, dobrze wiedział, co komu przydzielić. Każdy człowiek otrzymał na pewno to, co jest mu potrzebne do zbawienia, do wygrania życia ziemskiego i wiecznego. Czy zatem wiemy, co otrzymaliśmy? I co z tym zrobiliśmy? Pan Bóg nie nagradza za efekty. On oczekuje przede wszystkim naszego wysiłku. Właśnie za ten trud czeka nas nagroda. Dlatego weźmy w swoje ręce życie, jako dar od Pana Boga. Weźmy je takie, jakie jest. I spróbujmy zrobić z nim coś wartościowego. Po prostu spróbujmy, a resztę zostawmy Panu Bogu.

S. KORDIANA MRÓZ OP – ur. 1971 r. w Lesznie, mgr teologii KUL, lic. kan. teologii duchowości PWT Warszawa, dyrektor Specjalnego Ośrodka Wychowawczego w Kielcach.

Pańko, oto Twoje talenty...